

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД САНУ И УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ ЗА 2025. ГОДИНУ

1. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Објављене су следеће публикације:

- Зборник радова под насловом *Шумадија: историја, језик и култура*, чији је уредник академик Љубинко Раденковић. Штампање зборника подржало је Министарство науке, технолошког развоја и иновација.
- Специјални број часописа *Journal of the Serbian Society for Computational Mechanics: 50 Years of the Finite Element Program PAK*, у суиздаваштву са Факултетом инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу, Истраживачко-развојним центром за биоинжењеринг – БИОИРЦ из Крагујевца, Хјустонским методистичким истраживачким институтом – Одељењем за наномедицину, Институтом за водопривреду „Јарослав Черни” из Београда и Институтом за информационе технологије Крагујевац са Универзитета у Крагујевцу.

2. НАУЧНИ И СТРУЧНИ СКУПОВИ

- Друга конференција Српског биолошког друштва „Стеван Јаковљевић” одржана је у Крагујевцу од 17. до 19. септембра. На конференцији је учествовало око две стотине учесника из двадесет универзитетских и научних институција, као и струковних удружења из Србије. Суорганизатори скупа су били Природно-математички факултет у Крагујевцу – Институт за биологију и екологију, Друштво за физиологију биљака Србије и Природњачки музеј у Београду.
- Светски дан науке обележен је 12. новембра у Универзитетској галерији, у суорганизацији са Универзитетом у Крагујевцу. У оквиру свечаног програма уручене су повеље и признања најцитиранијим истраживачима из одговарајућих научних области са Универзитета у Крагујевцу, а представљени су и резултати пројеката младих истраживача и уметника реализованих у школској 2024/25. години, финансираних заједничким средствима Универзитета у Крагујевцу и Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу.
- Представљање најбољих пројеката одабраних на конкурс за младе научнике и уметнике Универзитета у Крагујевцу за школску 2025/26. годину одржано је 11. децембра у Ректорату Универзитета у Крагујевцу. На пети јавни позив пријављено је било дванаест, а одабрано пет пројеката. Том приликом представљени су садржаји одабраних пројеката, научна методологија која ће бити примењена у истраживањима, као и пројектни тимови који ће током наредне године учествовати у њиховој реализацији.

3. ПРЕДАВАЊА / ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА

- Промоција зборника *Кнез Михаило Обреновић: време, живот, дело* одржана је 20. марта у Галерији Народног музеја у Чачку. На промоцији су говорили академик Милош Ђуран и аутори научних радова у зборнику – проф. др Александар Растовић, директор Историјског института у Београду, и др Милош Тимотијевић, научни саветник Народног музеја у Чачку. Модератор програма је била Делфина Рајић, директорка Народног музеја у Чачку.
- Промоција издавачке делатности Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу одржана је 15. априла у Свечаној сали САНУ. Програмом је председавао академик Миро Вуксановић, уредник Трибине Библиотеке САНУ. У програму су учествовали академик Милош Ђуран, академик Славенко Терзић и академик Вујадин Иванишевић.
- Промоција зборника *Кнез Михаило Обреновић: време, живот, дело* одржана је 14. маја у Народној библиотеци „Вук Караџић” у Крагујевцу, у оквиру традиционалне манифестације „Дани крагујевачке књиге”. На промоцији су учествовали академик Милош Ђуран и др Милош Тимотијевић, научни саветник Народног музеја у Чачку.
- Предавање под насловом “Metallodrug Design: Bioinorganic Chemistry of the Rhenium(I)-tricarbonyl Fragment fac-[Re(CO)₃]⁺” одржао је доцент др Јакоб Кљун, са Факултета за хемију и хемијску технологију Универзитета у Љубљани, 26. јуна у Универзитетској галерији.
- Предавање дописног члана САНУ Игора Паштија, редовног професора Факултета за физичку хемију Универзитета у Београду, под насловом „Моделовање катализатора – од развијених површина до појединачних атома” одржано је 27. октобра на Природно-математичком факултету у Крагујевцу, у сарадњи са Подружницом Српског хемијског друштва у Крагујевцу.
- Предавање академика Радмиле Петановић под насловом „Гриње у биолошкој контроли штетних организама” одржано је 27. новембра у Институту за биологију и екологију Природно-математичког факултета у Крагујевцу, у сарадњи са Српским биолошким друштвом „Стеван Јаковљевић” из Крагујевца.
- Свечана промоција монографије и документарног филма поводом педесет година развоја и примене софтверског пакета ПАК (Програм за анализу конструкција) одржана је 10. октобра на Факултету инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу, у сарадњи са овим факултетом. На промоцији су говорили академик Милош Којић са сарадницима, академик Милош Ђуран и проф. др Слободан Савић, декан Факултета инжењерских наука у Крагујевцу.
- Предавање др Игора Опсенице, редовног професора Хемијског факултета Универзитета у Београду, под насловом „Природни производи, склареол и артемизинин, као платформе за развој антиканцер агенаса” одржано је 22. децембра на Природно-математичком факултету у Крагујевцу, у сарадњи са Подружницом Српског хемијског друштва у Крагујевцу.

4. ИЗЛОЖБЕ/КОНЦЕРТИ

Интерактивна изложба и радионица *Образовање за одрживи развој* одржана је од 22. до 26. септембра у галерији „ВИШ-е од галерије” Средње стручне школе „Кнез Александар Карађорђевић” у Крагујевцу. Изложба је реализована као део пројекта *Руке у тесту* Француске академије наука, а њени аутори су проф. др Стеван Јокић и Љиљана Јокић. Изложбу је, уз подршку волонтера – ученика трећег и четвртог разреда Прве и Друге крагујевачке гимназије, посетило око 300 људи.

5. НОРМАТИВНО-ОРГАНИЗАЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

Нови Правилник о раду Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу усвојен је у мају 2025. године. На основу њега, именовано је Научно веће Центра, чија је конститутивна седница одржана 24. децембра у Легату Николе Коке Јанковића.